Õiguskantsler

Kose Vallavalitsus
vald@kosevald.ee

Meie 02.12.2025 nr 14-5/252493/2508729

Vaidemenetluse, teabenõude ja selgitustaotluse lahendamise tähtaegade ületamine

Austatud vallavanem

Õiguskantsleri poole pöördus [ ], kes pole rahul naabruses asuva [ ] kinnisasjal toimuva ehitustegevusega. Kaebuse kohaselt ei järgi Kose vald menetlustähtaegu ega anna teada ka tähtaegade pikendamisest ja selle põhjustest.

Vaidemenetluse tähtaja ületamine

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 84 lõike 1 järgi peab vald esitatud vaide lahendama 10 päeva jooksul ning kui vaiet on vaja põhjalikumalt uurida, siis võib lahendamise tähtaega pikendada 40 päeva võrra. Tähtaja pikendamisest tuleb vaide esitajale teada anda.

Avaldusest selgub, et avaldaja esitas 9. juunil vallale vaide projekteerimistingimuste kohta. Vald tegi vaideotsuse 23. septembril ning edastas vaideotsuse vaide esitajale 24. oktoobril.

Pole teada, miks kulus vallal vaide lahendamisele 96 päeva. Samuti pole arusaadavat põhjust, miks vaideotsus edastati vaide esitajale niivõrd suure hilinemisega (31 päeva).

Teabenõudele ja selgitustaotlusele vastamise tähtaja ületamine

Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 6 kohaselt tuleb selgitustaotlusele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui 15 päeva jooksul. Üksnes erilise vajaduse korral, lähtuvalt asja keerukusest võib vastamise tähtaega pikendada kuni kahe kuuni. Sellisel juhul tuleb selgitustaotluse esitajale teatada vastamise tähtaja pikendamisest ja selle põhjusest.

Avaliku teabe seaduse § 18 lõike 1 järgi täidetakse teabenõue viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse §-s 19 on öeldud, et mõnel juhul võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani, aga tähtaja pikendamisest tuleb inimesele teatada.

Avaldusest nähtub, et 18. augustil esitas avaldaja teabenõude, millele vald vastas 29. oktoobril. Avaldaja pöördus selgitustaotlusega valla poole 16. oktoobril ning vald vastas sellele 5. novembril.

Seega ei ole vald järginud ka selgitustaotlusele ja teabenõudele vastamise tähtaegu.

Seaduses sätestatud menetlustähtaegu eirates eksib vald hea halduse tava vastu ning see pole kooskõlas ka isikute põhiõiguste ja vabaduste kaitse tagamise põhimõttega (Eesti Vabariigi põhiseaduse § 14). Vald peab oma tööd korraldama nii, et menetlustähtaegu järgitakse.

Menetlustähtaegade järgimine on oluline. Tähtaegade põhjal oskab inimene arvestada, millal ta võib oodata vastust ja millal võib haldusorganilt oodata edasisi samme.

Kui tähtaegu ei järgita või neist ei teavitata, jäetakse inimene ebakindlasse olukorda ning võib juhtuda, et tal pole võimalik oma õigusi aegsasti kaitsta.

Palun hoolitsege selle eest, et vald järgiks menetlustähtaegu ning teataks tähtaegade pikendamisest ja selle põhjustest õigeaegselt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee